

Kapka

ZPRÁVY ZAJÍMAVOSTI NOVINKY INFORMACE

Úvodní slovo generálního ředitele

Vážení spolupracovníci, příznivci Kapky, na jaře letošního roku jsem zdůrazňoval v našem podnikovém časopise, spolupráci s IZS, to jsem ještě nevěděl co nás čeká hned o měsíc později. Opět nás postihla povodeň, která sice neměla na povodí Odry tak ničivé účinky jako u našich sousedů v povodí Moravy, ale opět důkladně prověřila naše schopnosti, odbornost a spolupráci již se zmiňovaným IZS. Musím konstatovat, že naši pracovníci prokázali odborné znalosti a schopnost kolektivní spolupráce. Krizové situace, které nastaly byly řešeny konstruktivně hlavně ve spolupráci se Záchraným hasičským sborem Moravskoslezského kraje. Proto jsme také na květnovou tiskovou konferenci, jejíž hlavní téma bylo povodeň a spolupráce mezi Povodí Odry a MZS MSK, dispečerské krizové řízení vodohospodářské soustavy a také připravovaná protipovodňová opatření v kraji, přizvali vedoucí představitele tohoto záchranného sboru, kteří spolupráci s našim podnikem hodnotili velmi kladně. Tato výborná spolupráce byla oceněna Pamětní medailí k 5. výročí Hasičského záchranného sboru ČR, která mi byla udělena generálním ředitelem HZS ČR a náměstkem ministra genmjr. Ing. Miroslavem Štěpánem. Toto ocenění vnímám jako ocenění všech pracovníků Povodí Odry.

Ze závěrečné povodňové zprávy vyplývá, že podnik utrpěl škody ve výši 58,2 mil. Kč na celkem 18 stavbách. V porovnání s jinými povodími, je to číslo nízké. Velmi pozitivně ovlivnily vzniklou situaci také naše přehrady a rád konstatuji, že i v tisku se objevily názory občanů, kteří děkovali za to, že je přehrady před povodní ochránily.

Nyní tedy můžeme dále pokračovat v plnění klíčových úkolů, a to jak v nákladové a výnosové oblasti, tak i ve sféře finanční, investiční a majetkové. Vzhledem k tomu, že náš zakladatel klade zásadní důraz na dynamický růst oprav a modifikované přidané hodnoty, nabývají tyto ukazatele na důležitosti. Čekají nás náročné úkoly, věřím však, že s týmem takových pracovníků, jaký je na Povodí Odry, vše splníme. Přesto apeluji na všechny, aby stanoveným úkolům věnovali vysokou pozornost.

Výstavba opatření na ochranu před povodněmi na tocích ve správě Povodí Odry se dostává do II. etapy. I. etapa programu „Prevence před povodněmi“ 2002 - 2006 zahrnuje 45 staveb, z toho 37 dokončených, 7 bude ukončeno do konce roku 2006, 1 bude dokončena v roce 2007. V II. etapě programu „Prevence před povodněmi“ 2007 - 2010 připravujeme 20 staveb.

Důležité je také, že od 1. července vejde v platnost nový zákon o veřejných zakázkách. Pro veřejného zadavatele a tím náš podnik je, je tento zákon stěžejním právním předpisem.

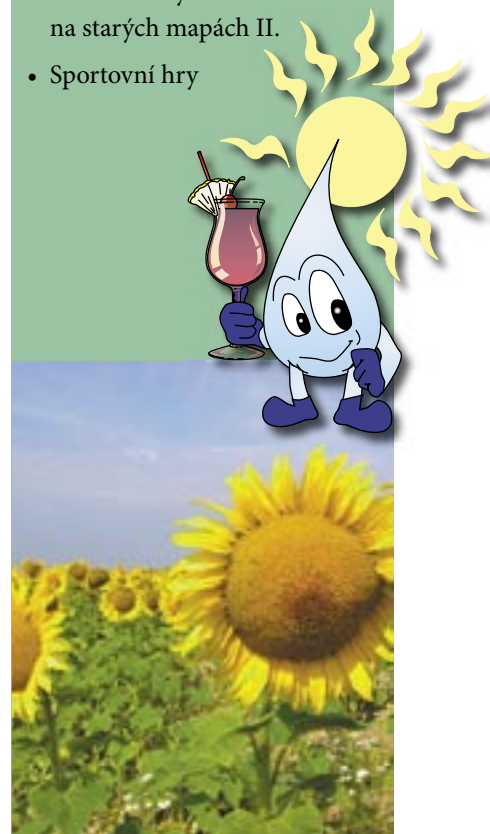
V nedávné době nás navštívily kontrolní orgány státní správy a rád konstatuji, že neshledali závažné pochybení.

Je čas dovolených a proto bych vám chtěl na závěr popřát krásnou, slunečnou a ničím nerušenou dovolenou.

Ing. Pavel Schneider
generální ředitel

V tomto čísle naleznete:

- Změny v ekonomickém řízení podniku
- Vyhodnocení jarní povodně
- 40 let podniku Povodí Odry
- XXX. Přehradní dny
- Hrázní na zkušené
- Povodí Odry na starých mapách II.
- Sportovní hry

Úvodní slovo redakce

Vážení spolupracovníci a čtenáři Kapky, šest měsíců roku 2006 máme za sebou. Po dlouhé zimě máme konečně teplo. Pro příjemnější nastávajících dnů jsme připravili další vydání našeho podnikového časopisu, který má za úkol informovat a pobavit. Doufáme, že se nám to alespoň z části podaří. Chtěli bychom také poděkovat všem, kteří vždy ochotně zpracovávají články, které náš časopis řadí na velmi slušnou úroveň a také pobídnout ostatní, aby nám pomohli svými náměty a připomínkami časopis zlepšit. Jsme připravení na konstruktivní kritiku a diskusi. Protože je čas letních dovolených, přejeme všem krásné léto, vydatný odpočinek a mnoho zážitků z letního putování.

Změny v ekonomickém řízení podniku

V roce 2006 dochází k zásadní změně ekonomického řízení státního podniku zakladatelem (MZe), který zastupuje stát jako vlastníka podniku.

Řízení ekonomiky podniku je tak dnes zajišťováno nejen plněním ročního rozpočtu, který má za úkol vybilancovat všechny příjmové a výdajové položky nutné k úspěšnému hospodaření státního podniku v běžném roce, ale nově je řízení podniku zajišťováno i plněním stanoveného meziročního růstu vybraných ekonomických ukazatelů.

Těmi jsou opravy a tzv. modifikovaná přidaná hodnota a u obou je požadováno meziroční zvýšení o 5 %. Pojem oprav je každému jasný a každému by měl být také srozumitelný zájem zakladatele na růstu jejich objemu, neboť to je praktickým vyjádřením péče o svěřený majetek, tak jak to vyplývá ze základního poslání podniku. Definice modifikované přidané hodnoty je mnohem složitější a i její uplatnění pro řízení našeho podniku je mnohem diskutabilnější, neboť působí v podmínkách státního podniku v některých momentech kontraproduktivně. Vytváří totiž vysoký tlak na úspory v oblasti materiálové spotřeby a služeb, jejichž čerpání je nutné v rámci údržby svěřeného majetku.

Co to tedy modifikovaná přidaná hodnota vlastně je?

Přidaná hodnota obecně je rozdílem realizovaných výkonů a výkonové spotřeby. Výkony jsou tvořeny především tržbami, v nichž objemově nejvýznamnější jsou tržby za povrchovou vodu a za elektrickou energii. Výkonová spotřeba pak zahrnuje náklady na spotřebu materiálu, energií všeho druhu a nakupovaných služeb, mezi něž patří i opravy. Právě proto, aby snaha o maximalizaci oprav nebyla v kolizi se snahou o zvyšování přidané hodnoty, byl zaveden ukazatel „modifikované přidané hodnoty“, který z výkonové spotřeby vylučuje náklady na opravy, popřípadě též náklady kryté dotací provozního charakteru. Ekonomické řízení státního podniku je tak v roce 2006 ovlivněno tímto novým, zakladatelem stanoveným, ukazatelem. Požadovaný 5% meziroční růst modifikované přidané hodnoty vede k nutnosti přijetí úsporných opatření zejména v oblasti výkonové spotřeby (nákladová složka přidané hodnoty), neboť výkony (výnosová část přidané hodnoty), tvořené především tržbami za povrchovou vodu a elektrickou energii lze účinně ovlivňovat pouze částečně. Musí tudíž dojít zejména k úsporám v oblasti nákladových položek vstupujících do přidané hodnoty, ovšem mimo položku opravy, jejichž meziroční 5% nárůst je rovněž jedním z ukazatelů meziročních trendů vývoje ekonomiky. Konkrétně se jedná o úspory v oblasti spotřebovaných nákupů (spotřeba materiálu, PHH, energií) a ostatních službách. Zároveň je žádoucí meziroční navýšení ostatních „ovlivnitelných“ tržeb vstupujících do přidané hodnoty. Za 1. čtvrtletí roku 2006 bylo dosaženo hospodářského výsledku ve výši 36 543 tis. Kč, čímž došlo k překročení plánova-

ného zisku o 6 251 tis. Kč a zároveň k meziročnímu nárůstu o 13 991 tis. Kč. Uvedeného překročení plánovaného zisku bylo dosaženo ze dvou třetin úsporou nákladů a z jedné třetiny vyššími výnosy. Meziroční růst zisku je dán naopak jednoznačně pouze ve výnosové oblasti. Co se týče vývoje výše již zmíněného ukazatele modifikované přidané hodnoty, ten je oproti časovému plánu překročen o 3 991 tis. Kč a i meziročně je nad požadovanou 5% úroveň, ovšem jen díky atypicky příznivému vývoji v tržbách za povrchovou vodu, dosažených v 1. čtvrtletí tohoto roku. Zkušenosti minulých let ukazují, že nelze předpokládat nepřetržitost tak mimořádně příznivého vývoje i ve zbývajících částech roku a bude proto nutné přijmout další úsporná opatření v nákladových položkách tohoto ukazatele. Úspora v celkových nákladech za sledované období se týká v první řadě nečerpání časového plánu spotřebovaných nákupů, a to především v oblasti spotřeby materiálu, kde došlo i k meziroční úspoře. V oblasti spotřeby PHM došlo oproti časovému plánu k mírné úspoře, ovšem meziročně došlo k navýšení z titulu nárůstu cen pohonných hmot. Jedinou položkou této nákladové skupiny, kde došlo k překročení časového plánu i k meziročnímu nárůstu je spotřeba energie z důvodu neobvykle dlouhého a chladného zimního období. K druhé největší úspoře v rámci celkových nákladů došlo v položce služeb. Klíčovou položkou této skupiny jsou opravy, které jsou jedinou nákladovou položkou, u které není žádoucí úspora, a to z titulu již zmíněného požadovaného 5% meziročního nárůstu. Nižší čerpání oprav, jak proti časovému plánu, tak proti skutečnosti loňského roku bylo zapříčiněno atypicky velmi chladným a dlouhým průběhem zimy 2005/2006. V osobních nákladech došlo ve sledovaném období k částečné časové úspoře oproti plánu. Ostatní položky provozních, finančních a mimořádných nákladů nevykazují významnější odchylky oproti časovému plánu. Překročení plánovaných výnosů v hodnoceném období je nejvýznamnější v tržbách za povrchovou vodu, které jsou nejen vyšší oproti plánu, ale i výrazně větší proti loňské skutečnosti. Nepříznivé počasí počátku roku na jedné straně pozitivně (pro náš podnik) ovlivnilo odběry povrchové vody především v oblasti průmyslu a na druhé straně se negativně projevilo v nečekaném výpadku v tržbách za elektrickou energii způsobeném omezením provozu elektráren na VD Slezská Harta. Tržby za ryby vykazují oproti plánu mírné neplnění, způsobené váhovým poklesem rybí osádky vlivem tuhé zimy, zpomalení výrobního procesu v důsledku změny zahraničního dodavatele jiker a v neposlední řadě doznívající negativní vlivy loňské přivalové povodně na kvalitu vody. Ostatní výnosové položky nevykazují významnější odchylky. V oblasti bilance aktiv a pasiv, došlo k nárůstu za sledované období oproti výchozímu stavu o 30 684 tis. Kč. Nárůst v aktivech se odehrává zejména v oblasti oběžných aktiv,

příčemž pokrývá i přechodné snížení stálých aktiv a časového rozlišení. V oběžných aktivech došlo ke zvýšení zejména v položce krátkodobého finančního majetku a bylo způsobeno v zásadě dvěma příčinami. První příčinou je vrácení nadměrného odpočtu DPH z roku 2005. Druhou je skutečnost, že ve sledovaném období bylo vlivem nepříznivých klimatických podmínek 1. čtvrtletí realizováno pouze 8,26 % ročně plánovaných investičních výdajů z vlastních zdrojů. V nárůstu pasiv se promítá na jedné straně zvýšení z titulu dosaženého hospodářského výsledku a na druhé straně snížení krátkodobých závazků a úvěrů. Atypicky dlouhá a mrazivá zima významně ovlivnila ekonomický vývoj našeho podniku v 1. čtvrtletí tohoto roku. Na jedné straně pozitivně přinesla vyšší tržby za povrchovou vodu, na druhé straně způsobila velmi nízké plnění úkolů v oblasti oprav a investic a zapříčinila i nižší tržby za výrobu elektrické energie. Z pohledu plnění ročního rozpočtu je vývoj

ekonomiky 1. čtvrtletí roku 2006 v souladu s předpoklady a není důvod k znepokojení. Co se týká plnění meziročních trendů, je situace zcela jiná. I přes úspěšné plnění příjmové části modifikované přidané hodnoty v 1. čtvrtletí roku 2006 není záruka, že tento ukazatel bude splněn v rámci celého roku, neboť jak již napovídá vývoj tržeb za povrchovou vodu v dubnu 2006 (výrazný pokles i pod úroveň loňského roku), je nutno očekávat v dalším období letošního roku výrazné napětí v plnění tohoto ukazatele.

Druhý ukazatel meziročních trendů, tj. 5% nárůst objemu oprav proti roku 2005 je možné v roce naplnit, a to i přes nepříznivý vývoj v 1. čtvrtletí tohoto roku zapříčiněný klimaticky nevhodnými podmínkami. Předpokladem však musí být zvýšená aktivita především závodů Opava a Frýdek - Místek v této oblasti po zbývajících částech roku.

Ing. Petr Kučera
ekonomický ředitel

Nová právní úprava zadávání veřejných zakázek

Zákon o veřejných zakázkách č. 40/2004 Sb., který je účinný nyní, nebyl používán ještě ani rok, a již se připravoval nový zákon, který by vyhovoval aktuálním směrnicím Evropské unie. Dle této směrnice měla nová právní úprava nabýt účinnosti počátkem roku 2006. Avšak legislativní proces byl ukončen až v dubnu 2006. Nový zákon o veřejných zakázkách byl uveřejněn ve Sbírce zákonů dne 19. dubna 2006 pod č. 137 a účinnosti nabude 1. července 2006.

Protože Povodí Odry, státní podnik naplňuje znaky veřejného zadavatele uvedené v § 2 odst. 2 písm. d) tohoto zákona, je tento zákon stěžejním právním předpisem, který podnik používá při pořizování dodávek, služeb a stavebních prací.

Přestože se jedná o zcela novou právní úpravu, základní zásady, principy a druhy zadávacích řízení jsou shodné s předchozím zákonem. Samozřejmě s nabytím účinnosti nového zákona si musíme osvojit některé nové pojmy.

Jedním z nových pojmů, který v souvislosti s novou právní úpravou bude zaveden, je pojem Uveřejňovací subsystém informačního systému veřejných zakázek. Systém skrývající se pod tímto dlouhým názvem nahrazuje dosud používanou Centrální adresu. Naštěstí správu tohoto subsystému a zveřejňování formulářů bude nadále zajišťovat Česká pošta, s. p., která přislíbila, že na Centrální adrese zveřejní kontakt pro přímý vstup do tohoto subsystému.

Nově zavedl zákon pojem zakázky malého rozsahu. Takto jsou označovány veřejné zakázky, které nedosáhly limitu 2 mil. Kč v případě zakázek na dodávky a služby, a limitu 6 mil. Kč v případě zakázek na stavební práce. Přestože původní vládní návrh předpokládal i pro veřejné zakázky malého rozsahu jejich zadávání závazným způsobem stanoveným v zákoně, bylo od tohoto záměru upuštěno. Znamená to, že pro zadávání zakázek malého rozsahu není závazný postup dle zákona o veřejných zakázkách, zadavatel však musí dodržet zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazů diskriminace.

Spolu se zákonem o zadávání veřejných zakázek byl ve sbírce zákonů rozeslán koncesní zákon č. 139/2006 Sb. Zadávání koncesí bylo v předchozí právní úpravě součástí zákona o veřejných zakázkách. Koncesní smlouva se od smlouvy na veřejnou zakázku odlišuje tím, že zadavatel koncesionáři za provedení díla nebo poskytnutí služby kromě případného peněžního plnění poskytne právo brát užítky vyplývající z těchto služeb nebo díla. Zadávací řízení dle koncesního zákona se použije pro koncese s objemem finančního plnění nad 20 mil. Kč. Povodí Odry, státní podnik je veřejným zadavatelem i dle koncesního zákona, avšak doposud jsme žádnou zakázku na koncesi nezadali a předpokládáme, že zadávat nebudeme.

Mgr. Vanda Rozsypalová
podnikový právník

Vyhodnocení jarní povodně 2006

Zásoby vody ve sněhu v povodí významných nádrží během zimy neustále vzrůstaly a nebyla zaznamenána žádná významná obleva, která by znamenala snížení zásob.

Maximálních hodnot dosáhly VD Slezská Harta 83,3 mil m³, VD Šance 44,8 mil m³ a VD Morávka 17,6 mil m³ vody. Všechny nádrže byly v průběhu zimního období v závislosti na vzrůstajících zásobách ve sněhu na jarní tání připravovány a byly snižovány hladiny.

Stav nádrží k začátku tání ke dni 25. 3. 2006:

vodní dílo	hladina (m. m.)	zaklesnutí (m)	volný objem (mil. m ³)	% naplnění nádrže
Slezská Harta	489,80	9,2	47,8	75,4
Kružberk	425,74	2,76	6,5	77,3
Šance	490,18	11,83	23,2	43,4
Morávka	500,21	6,59	2,8	47,8
Žermanice	285,57	5,53	9,9	49,0
Těrlicko	274,45	1,15	2,6	88,3

Nádrže Šance, Morávka a Žermanice byly předpuštěny na víc než 50 % zásobního objemu a další předpuštění již nebylo možné z důvodu plnění zásobní funkce nádrží.

Jarní tání bylo komplikováno dešťovými srážkami, které ve dvou vlnách zasáhly naše území. V první vlně (28. 3. a 29. 3.) dosáhly úhrny v Jeseníkách 10 až 45 mm, v Ostravsko-Karvinské pánvi 30 až 45 mm a v Beskydech od 50 do 90 mm. Druhá vlna srážek dne 5. 4. 2006 byla nižší a byly zaznamenány úhrny od 5 do 12 mm v Jeseníkách a 10 až 25 mm v Beskydech.

Oteplení a dešťové srážky způsobily tání sněhové pokrývky a vzestup průtoků na vodních tocích. Třetí SPA byly zaznamenány v profilech Valšov na Moravici, Otice na Hvozdnici, Děhylov na Opavě, Odry a Svinov na Odře a Věřňovice na Olši.

Nejvyšší průtoky byly zaznamenány:

profil	vodní tok	průtok	N - letost	datum, čas
Odry	Odra	90	větší než 5-letá	28. 3. 06 18 h - 23 h
Svinov	Odra	305	menší než 10-letá	30. 3. 06 0 h - 1 h
Děhylov	Opava	175	větší než 2-letá	29. 3. 06 14 h - 18 h
Sl. Ostrava	Ostravice	230	menší než 2-letá	29. 3. 06 19 h
Bohumín	Odry	650	menší než 5-ti letá	30. 3. 06 1 h - 6 h

Údolní nádrže velmi významně pomohly ke snížení povodňových průtoků a tím i ke snížení povodňových škod. Například manipulací na kaskádě vodních děl Slezská Harta a Kružberk byl dosažen odtok 5 m³/s při přítocích 135 m³/s na Sl. Hartě a 44 m³/s na Kružberku. Tato manipulace ochránila před značnými povodňovými škodami zástavbu v údolní nivě pod soutokem řek Opavy a Moravice. Manipulací na VD Šance bylo dosaženo snížení přítoku 80 m³/s na odtok jen 3 m³/s. Podobně zasáhly i nádrže Morávka a Žermanice. Během tání byly zpracovávány prognózy průtoků, které byly ve formě souhrnných zpráv zasílány povodňovým komisím. Celkem bylo modelem HYDROG provedeno 11 výpočtů a bylo rozesláno 5 informačních zpráv (24. 3., 26. 3., 28. 3., 29. 3. a 5. 4. 2006).

Povodňové škody na vodohospodářském majetku státního podniku Povodí Odry:

- celková výše 58,2 mil. Kč
- celkem 18 míst vzniku škod
- na jejich odstranění bude třeba 4 investičních akcí a 14 oprav

Největší akce:

- rekonstrukce opěrné zdi na Bílovce v Bílovci
- rekonstrukce hráze a úprava koryta Odry v Odrách

Ing. Jiří Pagáč
vedoucí VHD

Odvětví vodního hospodářství snad patřilo v naší republice po 2. světové válce k těm oborům, které různým reorganizacím a delimitacím podléhaly nejčastěji.

Jen vzpomeňme přesuny v rámci působnosti různých resortů. Ti starší nechť zaloví v paměti a ti mladší ať se pokusí ty zkratky jako rebus rozluštit. Provozní organizace vodního hospodářství patřily od roku 1945 do r. 1970 postupně do působnosti 10 ministerstev: MDaT, MT, MSP, MS, ÚSVH, MEVH, MZLaVH, znovu ÚSVH, MLVH ČSSR, a MLVH ČR, které vydrželo pak téměř 20 let, když v r. 1988 bylo změněno na MLVHaDP. Delimitace vodohospodářských organizací v oboru, který patří dnes do působnosti podniků Povodí, byly v těch prvních dvaceti poválečných letech možná ještě častější. Do r. 1966 obor prošel sedmi delimitacemi, čili každé tři roky jednou.

Ve vsí stručnosti:

- do r. 1949 byl veden Zemskými úřady
- od 1949 do 1950 jeho agendu řídily krajské národní výbory
- od 1950 do 1953 se ta převedla na Krajskou vodohospodářskou službu
- od 1953 do 1957 činnost zabezpečovala Správa vodních toků a meliorací
- od 1957 1958 v rámci decentralizace Krajská správa vodních toků a meliorací
- od 1958 do 1960 patřila do kompetence Krajské správy vodních toků a Ředitelství vodohospodářských děl
- po r. 1960 k Okresním vodohospodářským správám a Krajskému vodohospodářskému rozvojovému a investičnímu středisku (KVRIS)

Když nás přišlo začátkem roku 1963 do tehdejšího KVRIS pět nových absolventů z brněnské techniky, netrvalo dlouho a jen co jsme se rozkoukali a zapracovali, po roce po dvou byla ve vzduchu delimitace další. Celkově se cítilo, že obor „velké vody“ (na rozdíl „vody malé“, tzn. oboru zdravotně inženýrského, zabezpečujícího především oblast vodovodů a kanalizací) by měl být řízen podle toho, jak teče voda, tudíž po povodích a ne podle ad-

ministrativních hranic krajů a okresů. K této nazrálé reorganizaci vskutku došlo a k 1. červenci 1966 a vzniklo Ředitelství vodních toků (ŘVT) s deseti správami podle hlavních povodí. Tehdy ještě v dobách Československa to byly Správy povodí Ohře, Labe, Vltavy, Berounky, Moravy, Odry, Dunaje, Váhu, Hronu a Hornádu a Bodrogu. Během času proběhly v organizaci oboru ještě další určité úpravy, (mj. došlo ke změně ŘVT na Vodní toky - oborový podnik se 6 podniky Povodí, posléze ke zrušení Generálního ředitelství vodních toků a včlenění Povodí Berounky do Povodí Vltavy v roce 1971, příp. ke změnám na úseku ekonomického řízení těchto organizací), více či méně to však byly spíše jen úpravy „kosmetické“ a pro věcnou podstatu smyslu existence těchto podniků ne zásadní. Při vzpomnutí předchozího vývoje bych chtěl výrazně a hlasitě zde zdůraznit, že uvedená reorganizace, kterou jsem vzpomenu, a samotný akt založení Podniků Povodí, jehož 40. výročí si letos připomínáme, byly krokem neobyčejně šťastným a jsem rád, že jsem byl - byť z povzdálí jako podřízený zaměstnanec - jeho svědkem. Šťastným krokem to bylo pro samou podstatu věci, kterou podniky měly dělat a po celou tu čtyřicetiletou dobu také dělaly. Možná trochu nafoukaně řečeno, zřízení organizací tohoto druhu v naší republice tehdy výrazně předběhlo dobu. Že řízení vodního hospodářství, čili řízení provozů vodohospodářských soustav, zajišťujících zásobování vodou, povodňovou ochranou, péči o jakost vod v tocích, dispečink, monitoring, plánování atd., atd., je neefektivněji možné v rámci hydrologických povodí, je známo již dávno. I Evropská vodní charta, vyhlášená o něco později (6. 5. 1968 ve Strasbourgu) ve svém bodě 11 doslovně deklaruje: „Hospodaření vodou by se mělo provádět v rámci přirozených povodí a ne v rámci politických a správních hranic“. Ne všude, a i v těch nejbohatších a nejzavedenějších státech Evropy, to tak funguje a přechod na tento princip není zcela jednoduchý. Zřetelně to je vidět i u dnešního pojetí plánování v oblasti vod a proto si myslím, že jsme v našem středoevropském prostoru opravdu tu dobu předběhli. Těžko dnes dohledat, co asi bylo v onom roce 1966 tím impulsem, že se taková změna podařila. Snad k tomu přispěly důsledky katastrofálních povodní na Dunaji na Slovensku v r. 1965 a potřeba na tomto úseku něco zásadního udělat, či reformní ekonomické snahy „předjaří“ roku 1968, sledující mj. větší průhlednost finančních toků a samofinancovatelnost oboru. Ať již to bylo tak či onak, bylo dobře, že k tomu došlo a nezbyvá než podniku, všem jeho zaměstnancům i sobě při příležitosti dnešního kulatého výročí popřát, aby to vše, co pozitivního s existencí Povodí Odry bylo kdy spojeno, setrvalo i nadále a setrvalo to co nejdéle.

Ing. Jiří Maníček

Výklad zkratk:

MDaT - Ministerstvo dopravy a techniky, MT - Ministerstvo techniky, MSP - Ministerstvo stavebního průmyslu, MS - Ministerstvo stavebnictví, ÚSVH - Ústřední správa vodního hospodářství, MEVH - Ministerstvo energetiky a vodního hospodářství, MZLaVH - Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství, MLVH - Ministerstvo lesního a vodního hospodářství nejedné ČSSR, pak jen ČR, MLVHaDP - Ministerstvo lesního a vodního hospodářství a dřevozpracujícího průmyslu

V termínu 23. - 25. května proběhly jubilejní XXX. Přehradní dny v krásném prostředí lázeňského města Piešťany, které organizoval Slovenský vodohospodářský podnik, š. p., Slovenský prehradný výbor a Slovenská vodohospodárska spoločnosť. Na dobu tří dnů se zde sjeli odborníci ze Slovenska, České republiky a okolních států, aby společně prodiskutovali otázky zahrnující problematiku vodohospodářství, výstavby a provozu přehrad.

Tradice setkání českých a slovenských vodohospodářů začala již před 45 lety. Za tu dobu již proběhly tři desítky přehradních dnů konaných střídavě na území České a Slovenské republiky za účasti hostů i ze sousedních států. Projednávaná témata vždy kopírovala aktuální situaci v přehradním stavitelství a vlastním provozování přehrad a nejinak tomu bylo i letos. Piešťany leží na řece Váhu v západním Slovensku. První zmínka o Piešťanech je z roku 1113. Léčivé účinky zdejších vod a bahna byly známy již v 15. stol, první lázeňské domy zde byly postaveny začátkem 19. století, ale skutečný rozmach lázní nastal až na jeho konci zásluhou rodiny Winterů, díky které mají Piešťany i svůj symbol muže lámajícího berli. Poválečná doba byla ve znamení budování moderní části lázní - Balnea komplexu, ve kterém se nachází i společenské centrum, kde se konference konala. Ale teď již k letošnímu ročníku Přehradních dnů. Ty se zde nekonaly poprvé. Piešťany hostily Přehradní dny již v roce 1986. Dlouhá cesta do Piešťan vedla přes Beskydy a proto nám naše zvědavost nedala abychom se cestou nezastavili na krátkou prohlídku rekonstruovaného vodního díla Horní Bečva. Vždyť jak často je možné vidět nádrž prázdnou? Tato přehrada patří k těm menším s výškou hráze 14m a byla

dokončena v roce 1944. Hráz je sypaná homogenní s návodním lícem opevněným kamennou rovinaninou. V loňském roce přistoupilo Povodí Moravy k opravě vtokového objektu, spodních výpusť a modernizaci systému měření. Jak vypadají stavební práce na konci jara je vidět na fotografii.

A nyní k letošním hlavním tématům:

1. Očekávané klimatické změny a jejich důsledky na přehradu a vodní nádrže

Zahrnující například možné scénáře vývoje, vlastní problematiku hydrologických předpovědí, použití stázkoodtokových předpovědních modelů (HYDROG) a zpracování hydrologických dat a charakteristik.

2. Specifika navrhování, projektování a provozu vodních děl

Zde bych vyzdvihl příspěvek o numerické analýze stability VD Šance. Jinak byla projednávána také otázka protipovodňové ochrany a problematika poldrů, zajímavý byl příspěvek o simulaci operativního řízení odtoku z VD Vranov při povodni v srpnu 2002.

3. Opravy, rekonstrukce a modernizace na vodních dílech

Pro příklad: příspěvky o proběhlé sanaci těsnění VD Mostiště na řece Oslavě. Byla zde použita metoda tryskové injektáže podobně jako na VD Sl. Harta, kde byla tato metoda použita poprvé v ČR. Zajímavý byl také příspěvek o připravované opravě asfaltbetonového pláště horní nádrže na Dlouhých Stráních.

4. Nádrže a přehradu - plánování a financování v oblasti vod

Zmíněn například Plán hlavních povodí ČR a Plán oblasti povodí, legislativní opatření a prevence před povodněmi, možnosti financování vodohospodářských staveb ze Strukturálních a Kohezních fondů a speciálních programů EU.

Zmínil jsem zde jen některé příspěvky, jak je vidět, informací bylo na oba dva dny opravdu hodně a přiznám se, že zvláště druhý den dopoledne (po společenském večeru) bylo dosti obtížné se v nich zorientovat. Závěrečný den byl věnován odborným exkurzím po slovenských vodních dílech. Zástupci našeho podniku se zúčastnili varianty, která zahrnovala prohlídku VD Turček, vodárenské nádrže na vodním toku Turinec mezi Kremnicí a Turčianskými Teplicemi. Tato nádrž byla dokončena v roce 1996 a se svým celkovým objemem 9,9 mil. m³ slouží pro zajištění dodávky pitné vody (max. 500l/s), využití energetického potenciálu a ochranu před povodněmi. Pro více než tři stovky účastníků se lázně Piešťany staly místem nejen k projednání a zhodnocení aktuálních problematiky, ale také k setkání starých i mladých přátel a k navázání nových kontaktů. Někteří z nás neodolali a ve volné chvíli také využili lázeňských služeb. Své úlohy se organizátoři XXX. Přehradních dnů zhostili dokonale, za což jim patří náš dík. Nezbyvá než se těšit na příští, které se budou konat u nás za dva roky pod záštitou Českého přehradního výboru a státního podniku Povodí Moravy.

Ing. Radek Pekař
technický pracovník, Závod Opava

Prohlídka potrubí na čerpací stanici VD Těrlicko

Jedním ze základních účelů vodního díla Těrlicko je **odvádka užitkové vody do důlního vodovodu OKD.**

Voda je odebírána ze spodních výpustí na čerpací stanici umístěnou pod hrází. Odtud se voda tlačí do akumuláčních nádrží ve Stanislavicích. Propojení mezi spodními výpustmi a čerpací stanicí je spojovacím potrubím. Z pravé spodní výpusti je voda odebírána do staré čerpací stanice, která těsně přiléhá k vývaru. Pro zajištění zvýšených odběrů vody byla v roce 1992 uvedena do provozu nová čerpací stanice vedle staré. Voda je do ní odebírána z levé spodní výpusti spojovacím potrubím DN 1200 mm umístěným v násypu hráze. Protože se jedná o tlakové potrubí umístěné v násypu hráze přehrady, je nutno prověřovat jeho stav a zejména těsnost. Za tímto účelem byla loni v prosinci provedena prohlídka potrubí potápěčskou skupinou Rejnok.

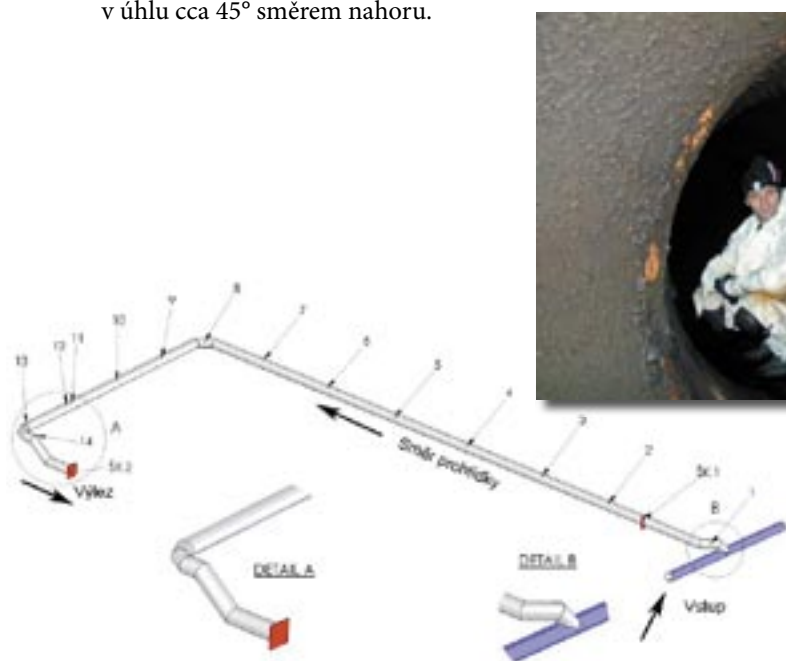
Prohlídce předcházela příprava, bylo nutno naplánovat průběh akce, připravit a nakalibrovat zařízení pro měření tloušťky potrubí, připravit otevření a následné zatěsnění revizního otvoru v čerpací stanici, zajistit vyvětrání potrubí. V předstihu byla provedena kontrola potrubí levé spodní výpusti. Toto potrubí o průměru 1400 mm je z vnitřku ošetřeno asfaltovým nátěrem, který je místy narušen. Pozitivním zjištěním bylo, že na potrubí se zub času příliš neprojevil a pod asfaltovým nátěrem se objevila tmavá ocel bez známky koroze. Ale zpět ke zmíněnému spojovacímu potrubí, které bylo hlavním předmětem prohlídky. Délka potrubí je cca 110 m, jsou na něm dvě šoupátkové komory a revizní vstup.

Samotná prohlídka proběhla v sobotu 17. prosince 2005. Spolu s p. L. Vránou hrázným na VD Těrlicko jsme následovali čtyřčlennou skupinu pracovníků potápěčské skupiny přes vývar do spodní výpusti. Zde bylo nutno nainstalovat žebřík pro výstup do spojovacího potrubí, které je napojeno v úhlu cca 45° směrem nahoru.

Jak to v takovém potrubí vypadá? Tma, chlad, stísněný prostor, vlhkost a všudypřítomný mazlavý kal. K tomu všemu vědomí, že není cesty zpět, ale je nutno projít celé potrubí až k reviznímu otvoru v čerpací stanici. Nutno přiznat, že první pocity nebyly bůhvíjaké. Zvláště v počátku, kdy bylo nutno počkat, než se celá skupina rozvine a vznikne prostor pro samotnou revizi. Přestože to pravděpodobně trvalo jen několik minut, připadalo mi to jako věčnost. Vpředu hlasy a záblesky světla baterek, za mnou tma a prázdno. Silný zážitek, který se vryje do paměti. Samotná revize probíhala tak, že potápěči prováděli měření v pravidelných rozstupech 10 m, a to vždy ve čtyřech místech, nahoře, dole, vpravo a vlevo. Naše dvoučlenná skupina je následovala, prováděli jsme namátková měření v místech, která se nám jevila jako nejvíce oslabená korozí, prováděli jsme video a fotodokumentaci. Pro měření bylo nutno místo očistit od nánosů, koroze a potřít glycerinem, který zajišťuje přilnutí sondy k materiálu. Měření se provádělo ultrazvukovým tloušťkoměrem Panametrics 25 DL. Celá prohlídka proběhla díky důsledné přípravě a zkušenosti potápěčů bez jediného zádrhelu. Chvilka vzrušení nás čekala na konci potrubí, kdy bylo nutno překonat výškový rozdíl cca 2,5 m šikmo se svažující směrem dolů. Nejjistější bylo se sklouznout, což všichni bravurně zvládli.

A výsledek prohlídky? Měření tloušťky bylo provedeno na více než 100 místech, převážná většina míst nevykazovala úbytky tloušťky potrubí. V úseku 30 - 60 m od šoupátka ŠK1 je místo s vyšším výskytem jamkové koroze, kde byly místně naměřeny úbytky až 3,5 mm. Poškození korozí je největší na svárech potrubí, které pravděpodobně nebylo možno ošetřit stejně kvalitně jako vnitřek potrubí. Stav potrubí bude nadále sledován v rámci technickobezpečnostního dohledu. Příští prohlídka se plánuje na rok 2008.

Ing. František Glac
TBD - provozní odbor

Hrázní na zkušené

V loňském roce uběhlo pět let od posledního celorepublikového setkání hrázných a jako by se domluvili, začali nás už od jara 2005 zasypávat dotazy, kdy a kde proběhne setkání hrázných tentokrát.

Podle svého nejlepšího vědomí a svědomí jsme odpovídali, že určitě jako obvykle na podzim a z největší pravděpodobnosti na VD Orlik. Jenže jak se podzim blížil, termín stále nedoznával konkrétního data a my pojali podezření, že pravidelný pětiletý cyklus setkání bude narušen.

Pro ty z vás, kteří nežijí v každodenním kontaktu s přehradami musím upřesnit, že setkání hrázných ze všech vodních děl v republice, tedy i těch, která nejsou ve správě podniků povodí, organizuje firma Vodní díla TBD, a. s. . Samozřejmostí je spolupráce a záštita ze strany jednotlivých podniků povodí. Toto setkání je vlastně školením pro vedoucí hrázné a vzájemnou výměnou zkušeností na kterou se všichni těší. Vždyť zde potkají své kolegy řešící obdobné problémy a zvláště po povodních 2002 si je o čem povídat. O to větší bylo zklamání v okamžiku, kdy podzimní termín roku 2005 byl zrušen.

Naštěstí se jednalo jen o krátký posun a celé setkání bylo potvrzeno na konec dubna 2006 a to na místě snad nejpří-

hodnějším - přehradě Orlik. A když už má být setkání na naší objemem největší přehradě, tak ať je také další důvod se zúčastnit, řekli si organizátoři. Ubytování je zajištěno v hotelu Vystřkov, znělo stručné oznámení. Že vám to nic neříká? Nám také ne, a tak jsme se dali do hledání. A ejhle, ono to bylo jedno z prominentních sídel a míst odpočinku našich vládních činitelů před listopadem 1989 a celý rozsáhlý areál byl pro nezvané neprodyšně uzavřen. Přesto, že do jednotlivých objektů nebylo za posledních 16 let příliš investováno, ještě dnes je středisko jako celek nadprůměrně zařízeno.

Termín 25. -27. dubna byl stanoven již na podzim, avšak nemohl být zvolen lépe. Ještě dva týdny před tímto datem se velká část zúčastněných na vlastní kůži přesvědčila, že n-le-tost povodní je jen statistický údaj a taková 200letá povodeň může přijít klidně 3 krát za 9 let.

Tak jako z ostatních povodí, i z Povodí Odry vyrazila skupina vedoucích hrázných, doplněná o pár dalších spolupracovníků, na cestu napříč republikou. Všichni jsme byli samozřejmě zvědaví na osobní zkušenosti a názory svých kolegů s letošní, tolik medializovanou, jarní povodní. Díky dobrým kontaktům na Povodí Moravy se podařilo naší cestu doplnit o odborný pro-

gram, kterým byla návštěva právě rekonstruovaného vodního díla Znojmo a také o pár kilometrů výše ležícího Vranova.

Na VD Znojmo jsme mohli na vlastní oči vidět co s sebou přináší zvýšení kapacity výpustných zařízení. Po povodni v roce 2002 bylo rozhodnuto zvýšit kapacitu přelivů na hodnotu 610m³/s, což je hodnota maximálního odtoku z výše položeného Vranova. V době jarní povodně nebyly ještě práce ukončeny, avšak přesto vodní dílo přečkalo zatížení průtokem cca 200leté vody bez větších škod. Zásluhu na této skutečnosti měl bezesporu také již instalovaný zádržný systém a osazený drapák. Díky těmto zařízením nedošlo k ucpání přelivů plovoucími kmeny, což by mohlo mít pro hráze katastrofální následky.

Naše další cesta na VD Vranov byla motivována zvědavostí, jak povodeň přečkaly na podzim předchozího roku dokončené opravy betonových povrchů. Hlavně nás zajímala část levobřežní kaskády a plochy pod korunovými přelivy. Musím konstatovat, že oprava byla navržena a provedena natolik kvalitně, že po průchodu povodně nedošlo k poškození na sanovaných plochách. Drobná poškození vznikla pouze na kamenném obkladu kaskády.

Následující 2 dny již byly ve znamení školení a přednášek zabývajících se problematikou přehrad a zkušeností z jejich provozu. Nejednalo se jen o nudné naslouchání monologům přednášejících. Přednášky o opravách přehrad po celé ČR byly doplněny fotografiemi a video záběry. Samostatným blokem byly informace a zkušenosti ze zahraničí. Jednalo se především o způsoby měření a sledování veličin důležitých pro bezpečnost vodních děl. Naše hrázné, a nejen je, určitě potěšilo konstatování, že způsoby a rozsah měření na našich

vodních dílech je mnohdy na vyšší úrovni než jinde v Evropě a ve světě. Snad nejpozorněji sledovaným blokem byly informace o haváriích a poruchách přehrad. Naštěstí se ve směr jednálo o přehrady v zámoří. O jedné z nich se zmiňuje samostatný článek.

Velký rozruch způsobila přednáška, která se po pár minutách změnila v písemný test ze znalostí problematiky vodního hospodářství a přehrad povinný pro všechny hrázné. Že se nejednalo o test jednoduchý svědčila skutečnost, že jej nikdo nenapsal bez chyby.

Po spíše teoretickém prvním dnu nás druhý den čekalo detailní seznámení s vodním dílem Orlick. Průvodcem nám byl člověk z nejpovolanejších - vedoucí hrázný p. Zídek. Za léta strávená na přehradě od doby výstavby není snad místa na přehradě které by dokonale neznal a otázky, kterou by neuměl odpovědět. Mimo jiné jsme měli možnost vidět rekonstruovaný výtah malé plavby, využívaný pro rekreační lodě, stejně jako úpravy na návodní straně hráze zamezující jejímu zaplavení v případě povodně obdobné té z roku 2002. Samostatnou kapitolou byla vodní elektrárna kompletně rekonstruovaná po povodni.

Musím konstatovat, že letošní školení hrázných bylo poučné nejen pro hrázné, ale určitě rozšířilo obzory i ostatních zúčastněných. Také laťka, kterou nasadili organizátoři je velmi vysoko a bude velmi obtížné se jí alespoň přiblížit příště. To bude už za pět let a protože hostitelským povodím bude pravděpodobně Odra, věřím, že té pomyslné laťce se nejen přiblížíme.

Ing. Dalibor Kratochvíl
vedoucí provozního střediska - VD

Tisková konference

Dne 30. 5. 2006 se uskutečnila tisková konference, kterou pořádal státní podnik Povodí Odry ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje.

Na dotazy novinářů odpovídali za náš podnik generální ředitel Ing. Pavel Schneider, technický ředitel Ing. Petr Březina a vedoucí vodohospodářského dispečinku Ing. Jiří Pagáč, za HSZ MSK byl přítomen ředitel plk. Ing. Zdeněk Nytra a výkonný ředitel CTV Ostrava plk. Ing. Petr Berglowiec.

Jako hlavní témata byly zvoleny:

- předpovědní povodňová služba v Povodí Odry
  - výstavba opatření na ochranu před povodněmi na tocích ve správě Povodí Odry
  - vyhodnocení jarní povodně 2006 a připravenost HSZ MSK
- Součástí tiskové konference byla také ukázka data-video-konferenčního spojení mezi dispečinkem Povodí Odry a CTV Ostrava.

Ředitel HSZ MSK plk. Ing. Zdeněk Nytra zhodnotil spolupráci s podnikem Povodí Odry jako velmi dobrou na vysoké

profesionální úrovni, která napomohla dobrému zvládnutí letošní jarní povodně.

Prezentované informace naleznete také na našich webových stránkách www.pod.cz, odkaz Tiskové informace.

Šárka Vlčková
vedoucí TOR

Dětský den v Domašově 2006.

Ve dnech 26. -28. 5. 2006 se areál penzionu Povodí v Domašově na dva dny proměnil na zemi Narnii, kterou zaklela zlá Bílá čarodějnice věčnou zimou a sněhem.

Děti, podobně jako hrdinové ve stejnojmenném příběhu „Letopisy Narnie“, bojovaly se zlým kouzlem v sobotním soutěžním dopoledni. Pouze jednou mohly na pomoc (v případě neúspěchu v jedné z disciplín) zavolat mocného krále - lva Aslana, který jim zajistil splnění úkolu. Díky své šikovnosti a bojovnosti to ale až na střelbu ze vzduchovky do balónků naplněných vodou nepotřebovaly. Jejich celkové vítězství pak dokreslovala vyjasněná deštivá obloha.

Za svoji bojovnost a mnohdy překonání sama sebe byly všechny děti odměněny jedním z dílů z již zmiňovaných Letopisů Narnie s osobním věnováním.

Odpolední výlet byl naplánován do muzea ručního papíru ve Velkých Losinách a zemědělského skanzenu v Rapotíně.

Skanzen se stal skutečnou atrakcí v podobě kuriózních exponátů všeho druhu jakož i živou zkušeností jednoho z dětí na tlamu plnou ostrých zubů jinak poklidných zvířat v ohradách.

Celkový počet účastníků byl 45, z toho 28 dětí ve věku 3-15 let. Dalších 10 dětí do tří let věku, které se Dětského dne nezúčastnily, bylo odměněno dárkem dle výběru jejich rodičů.

Poděkování za vydařený víkend patří organizátorům, kteří trpělivě snášeli moji dvojroli otce pečujícího o potřeby 5-letého syna a vedoucího organizátora.

Nadstandardní služby a skvělé zázemí bylo poskytnuto novým správcem penzionu Povodí p. Macečkem.

Nebýt však nejen finanční podpory vedení našeho podniku a místní odborové organizace, Dětský den by se nemohl vůbec uskutečnit, za což jim tímto děkujeme.

Dětem pak přejeme pěkné vysvědčení, bohaté prázdninové zážitky a těšíme se opět za rok na viděnou.

Ing. Martin Lepík
projektant

Dětský den závodu Frýdek - Místek

V sobotu 3. června se v blízkosti provozního areálu DaÚ Lučina uskutečnil Dětský den pořádaný ZV ZOOS FM pro děti zaměstnanců závodu 2 Frýdek – Místek. Akce se zúčastnilo celkem 35 dětí s doprovodem rodičů, které přes nepřízeň počasí statečně zápolily v mnoha připravených soutěžích, ve kterých byl každý výkon oceněn sladkou odměnou.

Zpestřením Dětského dne bylo opékání selete a pěvecká soutěž Karaoke. I přes to, že se počasí opravdu nevydařilo, na závěr si každé dítě odneslo věcnou cenu, a hlavně určitě spoustu krásných, i když trochu mokrých, zážitků.

Ing. Lumír Peter
investiční referent

Co se děje letos u rybářů?

Začal rok 2006 a já bych Vás chtěl seznámit s děním na rybářském středisku. Zima byla velmi dlouhá a krutá, také nás rybáře řádně prověřila. Na komorových rybnících se pohyboval ledový příkrov přes 40 cm tloušťky a prosekání přes něj větrací okno bylo velmi složité a pracné, leč vzhledem ke stavu kyslíku ve vodě nezbytné. Denně se sledovalo právě množství kyslíku a dostatečný přítok kvalitní vody do komorových rybníků. Zimní období jsme využili mimo jiné k opravě rybářského nářadí, automobilů a dalších provozních prostředků. Hlavní naší zimní akcí byla výstavba prodejny ryb včetně zpracovny v Opavě v areálu Povodí Odry na Kolofíkově nábřeží. Tuto akci provádíme vlastními pracovníky a předpoklad dokončení je do září. Od podzimu by zde již měl začít fungovat stabilní prodej a vánoce by měly proběhnout v plně odzkoušené a zavedené provozovně. Z dalších stavebních akcí se chci zmínit o opravě rybníků na farmě Žermanice, kde došlo k erozi břehů, propadnutí odpadního potrubí a také tvar nádrže nevyhovoval. Oprava byla provedena zčásti dodavatelsky a zčásti vlastními pracovníky RH a dílen Žermanice. Akce je hotova a doufáme že nově opravené rybníčky budou lépe vyhovovat intenzivnímu

chovu pstruha. Také v Krnově na Petrově rybnice začala výstavba minizpracovny ryb a WC pro veřejnost. Akce je prováděna dodavatelsky a věřím, že bude do prázdnin hotova. Největší letošní investicí je u nás výstavba rybochovného zařízení pod VD Morávka, kde by se v budoucnu měl odchovávat pstruh potůční a lipan. Je to akce rozsáhlá a složitá a proto bych Vás chtěl o ní příště informovat samostatně a podrobně. A teď se vraťme k samotnému provozu střediska. Jarní výlovy začaly se značným zpožděním a byly velmi hektické, poněvadž skok počasí ze zimy do léta nám dělal velké starosti. Lovit rybníky při teplotě vody kolem 20 °C je opravdu problém, ale vše jsme ustáli a vylovené ryby byly vzhledem k dlouhé zimě ve velmi dobré kondici a také úhyn byl minimální. Od května začal fungovat rybolov na Petrově rybnice a zájem je určitě vyšší, než loni. Co nám dělá zatím největší starosti a problémy? Určitě je to situace v tržním pstruhovi. Dlouhá zima a přechod na jikry z Dánska způsobily výpadek v nabídce tržní ryby a to se odrazilo samozřejmě také na tržbách. Situace je o to horší, že tyto problémy mají všichni chovatelé a je velmi složité zajišťovat ryby pro stálé odběratele. Doufám, že se situace výrazně zlepší ve druhém pololetí. Také překotný průběh jarního počasí měl zásadní vliv na výtěry ryb. Zejména u bolena, lipana a candáta jsou vytřené množství jiker malé a bude nutné se na odchov násad dostatečně zaměřit, abychom splnili plánované počty ryb k vysazení do vodárenských nádrží. Na druhé straně prozatímni výsledky u mníka a štiky jsou velmi slibné. Toto byl tedy velmi zkrácený průřez dosavadní letošní činností našeho střediska. Věřím, že druhá půlka roku bude klidnější a my budeme schopni splnit plánované úkoly.

Ivo Jedlička
vedoucí provozního střediska
rybné hospodářství

Pozor o dovolené!

Někteří s kolegů se vydají na letní dovolenou k moři. Protože k vodě a rybám máme hodně blízko, je přirozené že chceme ochutnat i dary moře - ryby. Některé ryby lovené u korálových útesů v tropických oblastech Indického a Tichého oceánu a také v Karibiku mohou způsobit nepříjemné tělesné potíže. Tyto potíže mohou způsobit běžné druhy ryb, které jsou za normálních okolností nezávadné a chutné.

O jaké potíže se jedná?

Bolesti hlavy, závratě, únava až ztráta vědomí. Silná dehydratace organismu, bolesti na prsou, nebezpečně nízký tlak a pomalý tep. Kromě toho mohou znecitlivět nohy, pociťovat bolesti při močení, obráceně vnímat teploty - studené cítit jako horké a horké jako studené. Akutní potíže přetrvávají týden až deset dní, ale následky v podobě únavy a necitlivosti až několik týdnů.

O co se jedná?

Tyto nepříjemné potíže vznikají v důsledku ciguaterové otravy rybami. Tento druh otravy je znám již z prvních zámořských plaveb evropských objevitelů. A podobně i dnes postihuje nejednoho turistu na exotické dovolené. Čím je způsobeno, že jsou ryby lovené u korálových útesů jedovaté? Je možné poznat, která ryba je jedovatá a která ne? Kdo je viník těchto nepříjemných potíží? Na tyto otázky se pokusíme najít odpovědi.

Kdo je viník?

Za zdroj silných přírodních jedů, které způsobují ciguaterovou otravu, je obvykle považován mikroskopický bičíkovec z řádu obrněnek (Dinoflagellata), konkrétně se jedná o druh *Gambierdiscus toxicus*.

Jak, ale může působit takové potíže?

Obrněnky žijí na odumřelých korálech a usazují se na mořských řasách. Řasami se živí drobné korálové ryбки, a tak se dostanou jedovaté látky - ciguatoxiny do jejich těla. Těmito rybkami se živí ryby, které jsou výše v potravním řetězci, ve kterých dochází k akumulaci ciguatoxinů. Zdá se, že na ryby samotné jed nepůsobí.

Je možné poznat, která ryba je jedovatá a která ne?

Ciguatoxiny nemají vliv na vzhled, vůni nebo chuť ryb. Nedají se zničit tepelnou úpravou, sušením, solením, uzením ani marinováním. Nic tedy nemůže varovat konzumenta před skrytou hrozbou. Dalším problémem je, že neexistuje cenově dostupný a spolehlivý test, kterým by se dalo dokázat zdaje je ryba jedovatá či nikoliv. Jediné co mohou zdravotnické instituce nyní dělat, je informovat veřejnost o tom, kterým rybám se vyhnout a ve kterých oblastech je zvýšené riziko jejich konzumace. K velmi rizikovým rybám patří barakudy, určité druhy kaniců, smuh, chňapalů a také murény. Riziko otravy lze snížit některými preventivními opatřeními:

- informovat se u místních rybářů, konzumace kterých ryb se vyhnout a ve kterých oblastech se takové ryby vyskytují
- nejíst ryby z oblastí, odkud byly v poslední době hlášeny ciguaterové otravy
- nejíst starší a větší korálové ryby
- nejíst hlavu, játra ani jiné vnitřní orgány

Prakticky u všech ryb obývajících korálové útesy a také u jejich predátorů hrozí nebezpečí, že v sobě mají ciguatoxiny. A právě v tom je záhada. Ryby z určité oblasti útesů mohou být prudce jedovaté, ale tentýž druh chycený nedaleko je v pořádku. Ryby, které v jedné části světa bývají často jedovaté, jsou v jiné části světa považovány za neškodné. Dokonce i obrněnky - zdroj ciguatoxinů - nejsou jedovaté vždy.

Naopak za bezpečné jsou všeobecně považovány takzvané ryby volného moře, které se neživí rybami z korálových útesů a také ryby z vod mírného pásma.

Diagnóza a léčba.

V současnosti neexistuje žádný test, kterým by bylo možné určit, zda člověk trpí ciguaterovou otravou. Otravu lze rozpoznat pouze podle popsanych příznaků, které se začnou projevovat obvykle několik hodin po požití ryby. Podezření na ciguaterovou otravu je možné následně potvrdit laboratorním rozbořením zbytků ryby. V každém případě je vhodné vyhledat pomoc lékaře. Žádná protilátka sice neexistuje, ale vhodnou léčbou lze snížit závažnost příznaků a také předjít chronickým následkům. Závažnost příznaků bývá různá a závisí na řadě faktorů.

Lidé si na ciguatoxiny nevytvářejí imunitu, ale naopak zvýšenou citlivost, takže opakované požití otrávených ryb má čím dál závažnější příznaky. Závažnost příznaků se ještě zhoršuje požitím alkoholu. Ve výjimečných případech může nastat i smrt v důsledku šoku, selhání srdce, zástavy dýchání nebo dehydratace.

Měl by nás snad tento článek přimět k tomu, abychom o dovolené nejedli žádné mořské živočichy? V žádném případě. Jen je nutno brát na zřetel některá preventivní opatření a moudře si ryby vybírat.

Ing. Viktor Suchoň
provozní odbor

Smuha

Barakuda

Kanic

Muréna

Chňapal

Povodí Odry na starých mapách II.

Podle některých docela vážně myšlených představ by měl být stav vodní sítě postupně revitalizován do podoby v jaké se řeky a potoky nacházely v polovině 19. století, tj. kolem roku 1850. Je to v silně urbanizované krajině povodí Odry vůbec možné? Zvláště ve světle posledních povodní?

Řeka Opava v Opavě

V polovině 18. století bylo největší hornoslezské město Opava (Troppau) obeháno hradbami s vysunutými baštami. Paprskovitě se k městu sbíhaly cesty z okolních obcí a ústily, řečeno dnešním slovníkem, na kruhovém obchvatu vně opevnění. Je pozoruhodné, že hlavní silniční směry na Krnov, Olomouc a Těšín (přes Moravskou Ostravu) vedly již téměř v dnešní poloze.

Plochým údolím severovýchodně od města, kde se nepravdělně vlnilo koryto řeky Opavy (Opa Fluss), procházelo i několik vzájemně propojených náhonů. Z nich evidentně hlavním byl náhon Mlýnský (Mühlbach), odbočující vpravo od jezu (zakroužkován) umístěného poměrně vysoko nad tehdejší městskou zástavbou u osady Karlovec (Karlsaue). Existenci jezu v dnešních městských sadech i náhonů dokumentují dobové výkresy už ze začátku 18. století ale historie těchto vodních děl bude patrně mnohem starší. Náhony byly intenzivně využívány energeticky.

Pozemky podél přístupových cest a pod městským opevněním ale zejména také podél náhonů a řeky, byly hustě zasta-

věny domy, statky a hospodářskými staveními. Zde se totiž převážně soustřeďovaly veškeré výrobní aktivity sloužící k zásobování města. Pozemky přiléhající k řece byly ovšem za vyšších vodních stavů zaplavovány, stejně jako bezprostředně na levém břehu Opavy ležící obec Kateřinky (Kathrein). Za největších povodní je tomu tak i dnes s tím rozdílem, že dříve vystupovaly vody z břehů tehdy ještě neregulovaného koryta řeky mnohem častěji. Přesto při rozhodování o zástavbě a využití tohoto území nad nebezpečím téměř každoročních záplav převážila snadná dostupnost vody pro pohon vodních kol mlýnů, valch a prvních manufaktur, pro napájení dobytka a koní, a konečně i pro vlastní potřebu zde usídlených obyvatel. Město nacházející se na terénní vyvýšenině bylo záplav ušetřeno ale vodu do městských kašen muselo z náhonu čerpat. Lidé byli na běžné záplavy připraveni a dokázali se s nimi vyrovnávat. Škody na majetku z dnešního pohledu ale asi velké nebyly.

Mapový výřez z druhé poloviny 18. století zachycuje také území jižně od Opavy ve směru k obcím Otice (Ottendorf) a Kylešovice (Gilschowitz). Za povodní na říčce Hvozdnici (Hasniz Bach) jsou z její strany obě obce ještě dnes zčásti zaplavovány. V přirozené terénní sníženině nalevo od toku existovaly dříve dva průtočné rybníky napájené převodem vody z (náhonem) Hvozdnice do Moravice (Mora Fluss), který odbočoval v Oticích. Tehdejší obecní zástavbě takovéto převádění vody k určité, byť nedokonalé, ochraně asi stačilo. Po postupném propojení města Opavy s Kylešovicemi zástavbou sníženiny budovami a napříč vedenými komunikacemi se ale za povodní odvádění vod zhoršilo a stalo se, zejména z pohledu na protipovodňovou ochranu Kylešovic, obtížně řešitelným problémem.

Na mapě z druhé poloviny 19. století, o sto let mladší, jsou na první pohled patrné dvě zásadní změny. Chybí městské opevnění, které bylo odstraněno v 30. letech 19. století a objevily se dvě železniční tratě: trať ze Svinova do Opavy, napojená na Severní dráhu Ferdinandovu z Vídně do Krakova (zprovozněná r. 1855) a trať spojující Opavu s Krnovem, vybudovaná v rámci stavby Moravskoslezské ústřední dráhy z Olomouce do Krnova a Jindřichova ve Slezsku (zprovozněná r. 1872). Odstranění opevňovacích valů nebylo pro územní rozvoj města Opavy asi rozhodujícím impulsem. Město, jak je na mapě vidět, se za sto let plošně nijak nerozrostlo. Pro rozvoj rozhodující se však stal patrně až vzrůst prestiže Opavy v rámci rakousko-uherské monarchie po ustavení města sídlem Slezské zemské vlády v r. 1853. A samozřejmě, tak jako všude jinde, k růstu města přispělo i přivedení železnice. Represenční výstavba se soustředila na obvod sadové upravených ploch po zbouraných hradbách. Většina podnikatelských iniciativ na konci 19. století však nalezla rozvojový prostor v údolí řeky. Bylo zde možné

jednoduše napájet kotly parních strojů vodou a nejspíše zde byly i levnější pozemky.

Rozmach Opavy v jižním směru zřejmě rovněž ovlivnila železnice. Těleso dráhy prořezalo zemědělské pozemky a jejich obhospodařování se tím zkomplikovalo. Zemědělskou půdu navazující na městskou zástavbu pak bylo výhodnější přeměnit na stavební parcely. Jako důsledek upadání rybníkářství na počátku 19. století zanikly i rybníky u Otic a Kylešovic a byly přeměněny na polnosti. Z části tyto prostory (Kylešovický rybník) pohltila městská rodinná zástavba a jak bylo již uvedeno, aniž při tom byly respektovány staré odtokové cesty.

Neblahá zkušenost z povodně r. 1880, která na březích Opavy postihla vedle obydlí i relativně novou průmyslovou zástavbu, logicky vyústila v intenzivní tlak na regulaci řeky. Její

realizace v letech 1910-1913 umožnila pak další výstavbu na nově získaných plochách.

Regulovanou Opavu zachycuje současný letecký snímek, včetně města v jeho dnešních rozměrech. Náзор na účelnost a prozíravost této, brzo stoleté, vodní stavby si jistě učiní čtenář sám.

Řeka Ostravice ve Frýdku-Místku

Osady Frýdek a Místek na protilehlých březích řeky Ostravice (Ostrawitz Fluss) byly zjevně založeny v místech, kde v minulých dobách, při cestách z Moravy do Slezska od Nového Jičína a Příbora k Těšínu, bylo možné řeku jednoduše překračovat. Význam tohoto přechodu Ostravice stoupl zejména po slezských válkách v 18. století, kdy Rakousku zůstalo jen těšínské Slezsko zatímco ostatní slezské území připadlo Prusku.

Řeka protékající mezi oběma pozdějšími městy, jak je na mapě z druhé poloviny 18. století patrné, vytvářela četná ramena. Stejně tak koryta zde ústících pravostranných přítoků Morávky (Morawka Fluss) a potoka Skaličnick (Skalitznik Bach). Ve skutečnosti však zřejmě šlo o široká šterkovitá řečiště ve kterých se proudnice jmenovaných toků mnohonásobně větvyly v závislosti na momentální velikosti průtoku. Vedle přirozených říčních ramen vidíme na mapě i několik umělých vodních děl - náhonů. V prvé řadě náhon od Hodonovic (Hodonowitz), napájející rybníky u Místku a skrze ně napojený na další náhon protékající přímo Místkem. Ten

odbočoval z levého říčního ramene Ostravice někde v prostoru Kunciček u Bašky (Kunczitz). Zřetelný je ještě pravobřežní převod vody z dolní Morávky do Ostravice. Vodní síť zakreslená na mapě z 18. století je ovšem schematizovaná. Teprve až na mladší mapě z poloviny 19. století je možné usuzovat na skutečná místa napájení náhonů vodou. Do dlouhého náhonu přivádějícího vodu k rybníkům, který ústí do říčky Olešné, jednoznačně natékala voda od jezu v Hodoňovicích (jez byl známý už v 16. století). Jeho spojení s náhonem vedoucím přes Místek po zrušení rybníků asi zaniklo a bylo tedy nutné hledat novou možnost posílení přívodu vody do města. Z tohoto důvodu došlo později, kolem r. 1900, i ke stavbě jezu na Ostravici ve Starém městě u Frýdku (Altstadt). Odvádění vody náhonem z Morávky, přes velmi časté ničení vzdouvacího objektu, bylo funkční ještě po 2. světové válce.

Vysoko nad řekou, na pravém slezském břehu položený Frýdek povodně neohrožovaly a ani moravský Místek přímo záplavami netrpěl. Nebezpečnou pro zástavbu a pozemky byla břehová eroze. Energeticky využívané náhony a některá říční ramena, trpěla vzhledem ke šterkonosnému charakteru Ostravice zanášením. Vtoky do náhonů a využívaná říční ramena tak musely být permanentně od nánosů uvolňovány což ve svých důsledcích komplikovalo jejich průmyslové využívání.

Mapa z druhé poloviny 19. století zachycuje koryto Ostravice již do určité míry usměrněné, především v prostoru Frýdku. Nad a pod krátkým zjevně upraveným úsekem jsou široká šterkoviště ještě nedotčená, ale na pravém břehu ve směru po i proti toku ke Starému Městu se rýsují cesty, nejspíše navýšené za účelem ochrany pozemků proti záplavám (na dru-

hé straně se tím řečiště přimklo více k Místku). Usměrnění koryta ve Frýdku si vyžádala stavba tzv. koloredovského mostu (název odvozen od osady Colloredow), kterým byly nahrazeny původní brody. Další úpravy koryta Ostravice pak následovaly postupně od konce 19. století. Vyvolala je zejména ochrana železničního tělesa dráhy z Moravské Ostravy do Frýdlantu (zprovozněné r. 1871). Koleje vedené logicky nejnižšími body terénu zasahovaly mnohdy přímo do šterkovitého řečiště nebo probíhaly podél jeho okraje a byly tak za vyšších vodních stavů silně ohrožovány erozivní působností řeky. Poloha trati je i dnes stále stejná takže z pohledu protipovodňové ochrany je dodnes její bezpečný provoz podmíněn technickými zásahy na řece.

Stojí za to připomenout, že k občasnému primitivnímu udržování směru hlavní proudnice v korytě řeky, odpovídajícímu asi v mapě zakreslené linii, přispívalo zpočátku i plavení dříví do Karlovy Huti v Lískovci (Leskowitz), provozované ještě v první polovině 19. století.

Vzrůstající hospodářský rozvoj obou měst Místku a Frýdku na přelomu 19. a 20. století, ochrana průmyslových objektů a potřeba nových prostorů, které byly nalézány na pozemcích přilehlých k říčnímu korytu, vyústil ještě před 1. světovou válkou v soustavnou úpravu Ostravice od Sviadnova (Swadniow) po Staré Město (od r. 1911).

Současnou fotografii Frýdku-Místku asi komentovat netřeba, účelnost regulace Ostravice je na první pohled zřejmá. Nepochybně řeky ve městech do minulosti vrátit nepřijde.

Ing. Otto Brosch

Kvalita bazénové vody „v kostce“

Vážení čtenáři, dovolte mi, abych Vás v krátkosti seznámil s několika základními fakty týkajícími se kvality vody v bazénech. Doufám, že před přicházející letní sezónou Vám tyto informace přijdou vhod. Téma je natolik obsáhlé, že by vydalo na několik odborných publikací, proto se omezím jen na objasnění několika základních skutečností.

Kvalitu vody v bazénu ovlivňuje mnoho faktorů. Jen namátkou možno jmenovat kvalitu plnicí vody, osvit slunečním zářením, zatížení koupajícími, úroveň péče a čištění, atd. Z ukazatelů indikujících a popisujících kvalitu bazénové vody se nejprve zastavíme u pH.

Hodnota pH má totiž mnohem větší význam, než se všeobecně předpokládá. Hraje důležitou úlohu při dezinfekci, vločkování a filtraci, včetně korozivního působení vody. pH vyjadřuje míru kyselosti, popřípadě zásaditosti vody a pohybuje se v oblasti 0 - 14, přičemž oblast 0 - 4 se označuje jako silně kyselá, 4 - 7 slabě kyselá, 7 - 10 slabě alkalická a 10 - 14 silně alkalická. Protože optimální oblast pro provoz bazénu je relativně úzká, je často nutno hodnotu pH regulovat za pomoci speciálních chemikálií, veřejnosti běžně známých pod pojmem „přípravky bazénové chemie“. Pro úpravu pH do alkalické oblasti se používá hydroxid sodný, nebo uhličitán sodný, pro okyselení pak kyselina chlorovodíková nebo sírová.

A jaká oblast hodnot pH je vhodná pro provoz bazénu? Většinou se uvádí že ideální rozmezí je 7,2 - 7,6, ve kterém je optimální účinnost dezinfekce i vločkování (odborný termín je flokulace), které spolu s filtrací patří k základním čistícím prvkům úpravy bazénových vod. Klesne-li pH pod hodnotu 6,8, stává se voda agresivní, narůstá korozivní působení, může docházet k podráždění očí a kůže. Při zvýšení pH nad 7,8 dochází ke snížení účinnosti dezinfekce chlorováním, zvyšuje se obsah hliníku v bazénu (používají-li se pro vločkování hlinité soli, které v této oblasti zůstávají rozpuštěny - klesá jejich schopnost vytvářet vločky) a dochází k usazování vápenatých sloučenin.

Dalším kvalitativním ukazatelem, kterému je nutno věnovat zvýšenou pozornost je zákal. Z narůstajícího zákalu lze většinou usuzovat na vysoké zatížení koupajícími nebo na závadu v zařízení pro úpravu bazénové vody. Mléčný zákal bývá i způsoben i vysokou hodnotou pH a teploty

vody, kdy po chlorování chlornanem sodným dochází ke srážení kalových částic. Běžný zákal je však nejčastěji zapříčiněn organickými nečistotami, které jsou ideální živnou půdou pro bakterie, přičemž jemné částičky zákalu a koloidní částičky tyto bakterie obalují a snižují tak účinnost dezinfekce. Prostou filtrací se však uvedené nečistoty odstraní jen částečně a musí proto být vločkováním (flokulací) převedeny na filtrovatelné formy. Organické znečištění způsobující zákal lze odstranit i silnou chlorací prováděnou večer po skončení provozu, kdy chlór může účinkovat a odbourávat se až do rána. Rizikem však je zvýšená tvorba škodlivin jako jsou trihalogenmetany aj. dezinfekční produkty.

Jako optimální čistící prvek lze pro úpravu bazénových vod lze proto doporučit tzv. koagulační filtraci. Ta spojuje mechanický a chemický princip čištění vody. Při ní se do vody přiváděné přívodním potrubím před filtry nadávkuje koagulační činidlo (tj. srážedlo nečistot). Poté dochází v potrubí a následně v prostoru nad filtry ke vzniku a nárůstu vloček, které shlukují jemné a koloidní částičky nečistot do vloček větších rozměrů. Ty se pak odstraní filtrací. Jako srážedlo se nejčastěji používají síran hlinitý, síran železnatý, chlorid železitý a hlinitan sodný. Pro filtraci se pak používá křemičitý písek, obvykle o zrnitosti 0,7 - 1,4 mm.

Na závěr se několika slovy zmíním o problematice výskytu řas v bazénech. Jejich výskyt je podmíněn vyšší teplotou vody; dostatkem světla, zejména slunečního osvitu; dostatkem živin - látky s obsahem fosforu (např. z odvápnovacích chemikálií), dusíkaté látky, oxid uhličitý a nedostatečným dezinfekčním zabezpečením. Zárodky se dostávají deštěm, vzduchem, či na tělech koupajících se osob. Obecně lze říci, že nejlépe je vhodnou prevencí, zejména dezinfekčním zabezpečením, pravidelným čištěním bazénu a praním filtrů zamezit rozvoji tvorby řas. Likvidace je totiž zdlouhavá a obtížná, obnáší dávkování speciálních (tzv. algicidních) prostředků a šokové chlorování a často nezbyvá než bazén zcela vypustit vydezinfikovat a napustit novou vodou.

Podrobnější rozbor přesahuje rámec tohoto článku a proto případné zájemce odkáži na odbornou literaturu. Zajímavou a přístupnou formou jsou např. uvedeny informace na www.sportakcent.cz, odkud jsem čerpal řadu důležitých informací pro tento článek.

Ing. Jiří Jusko
vedoucí odboru VHL

Technická evidence a první praktické zkušenosti

Již několik měsíců pracovníci obou závodů i správy státního podniku doplňují do nové technické evidence vedené prostřednictvím výpočetní techniky informace o objektech a okolnostech souvisejících s vodními toky v naší správě.

Jedná se o evidenci objektů, které kříží vodní tok různými vedeními, či mosty a lávky. Dále se evidují souběhy různých vedení. Sledují se rovněž odběrné objekty a vyústění. Technické údaje o vlastních vodních dílech, jako jezích, přehradách, ochranných hrázích či úpravách toků jsou také součástí technické evidence. Sledují se rovněž například hydrologické údaje, vyhlášená záplavová území a stanovené minimální průtoky. Popsané údaje byly dříve evidovány v menším rozsahu ve starém systému, v takzvané Technicko-provozní evidenci. Abychom mohli evidenci v naznačeném rozsahu vést a udržovat v aktuálním stavu, museli pracovníci provozního odboru za významné spolupráce odboru informatiky vyřešit a provést některá organizační a věcná opatření. Bylo nutno odstranit chyby, vzniklé při převodu informací o objektech ze starého do nového počítačového systému. Museli jsme i ve spolupráci s oběma závody a zainteresovanými pracovníky správy s. p. zjednodušit způsob a rozsah informací sledovaných pro naše využití, aby byl pro řadového pracovníka pochopitelný a co nejjednodušší. Jedním ze základních problémů byl přenos informací ze stávající podnikové komunikační sítě na VH provozy a vodní díla, který omezoval i provozovatele jiných technických a informačních systémů u našeho podniku. Především díky odboru informatiky se podařilo nalézt řešení a následně realizovat způsob přenášení dat na celém území v působnosti naší organizace na principu internetových technologií. Byl navržen a z více možností vybrán způsob, jak po zprovoznění technické evidence do počítačové sítě vkládat údaje o nových objektech, aktualizovat původní záznamy a zpětně kontrolovat jejich správnost. Zásadním problémem, s jehož řešením se začalo, ale

ukončení bude ještě nějakou dobu trvat, je smísení dvou zdrojů údajů o samotných vodních tocích a jejich přítocích. Takzvaný „strukturální model vodních toků“, na jehož vytvoření se provozní pracovníci naší organizace nepodíleli, obsahuje bohužel řadu nepřesností a chyb, které ručně postupně opravujeme. Toto zdržení má vliv i na jiné úkoly v oblasti informačních technologií, jejichž řešení je v současnosti připravováno nebo realizováno, jako například na celostátní evidenci v systému veřejné správy pro vodní hospodářství, tzv. ISVS-voda. Jak jsem již uvedl, postupně dochází k doplňování informací o nových objektech a probíhá kontrola dříve zpracovaných údajů. Toho využíváme jako zpětnou vazbu, při které od jednotlivých pracovišť získáváme např. poznatky o nedostatcích, dostáváme návrhy na doplnění některých typů objektů mezi sledované. Také nám vyplývají dosud neutušené vazby a souvislosti zejména ve vztahu k přesnému vyznačení hranice vlastnických práv při spoluužívání různých objektů. Někomu, kdo se v zaměření a činnosti provozních útvarů neorientuje, může připadat naše práce jako samoúčelné plýtvání prostředky, časem a energií. Význam naší práce vynikne, až začneme předávat část našich informací na veřejně přístupné internetové stránky. Asi by nikomu nebylo příjemné, kdybychom do celostátní evidence předávali údaje zastaralé a plně prázdných kolonek. Již dnes nová evidence, byť ještě není plně aktuální, slouží alespoň k základní orientaci pracovníků. Po zprovoznění celého systému dle schválené koncepce, budou moci oprávnění pracovníci na několik kliknutí počítačovou myší získat údaje o objektech, které máme k dispozici, o ekonomických, technických, chemických parametrech, o povoleném nakládání s vodami případně o provozních stavech těchto objektů. Všechny sledované objekty si také budeme moci zobrazit v mapě na monitoru počítače.

Tomáš Hýl
provozní odbor

Ukázka evidence - vodní tok Ostravice

Staničení km	Typ jevu	Název jevu	Poloha jevu	Subjekt
19,15	křížení toku	vodovodní přívaděč Žermanice-Biocel	kolmo k ose toku	Biocel Paskov a.s.
19,20	mís. vyp. vody do POV	odpad. povrchová voda	levá strana (břeh)	Biocel Paskov a.s.
19,65	soutok	odlehčení Podšajárky	pravá strana (břeh)	Povodí Odry, státní podnik
19,66	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
19,78	stab. objekt v korytě	práh ve dně	šíkmo k ose toku	Povodí Odry, státní podnik
19,99	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
20,11	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
20,14	soutok	odlehčení Podšajárky	pravá strana (břeh)	Válcovny plechu, a.s.
20,14	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
20,77	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
20,79	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
21,16	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	kolmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
21,28	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
21,52	most	most kombinovaný Lískovec	šíkmo k ose toku	Obec Paskov
21,55	mís. vyp. vody do POV	odlehčení kanalizace FM	levá strana (břeh)	Severomoravská vodovody a kanalizace Ostrava
21,57	mís. vyp. vody do POV	odlehčení kanalizace FM	pravá strana (břeh)	Severomoravská vodovody a kanalizace Ostrava
21,61	stab. objekt v korytě	stupeň Sviadnov	kolmo k ose toku	Povodí Odry, státní podnik
21,66	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	kolmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
21,68	křížení toku	nadzemní el. vedení VVN	šíkmo k ose toku	Severomoravská energetika, a.s.
21,91	mís. vyp. vody do POV	odpadní povrchová voda	pravá strana (břeh)	Severomoravská vodovody a kanalizace Ostrava
22,18	stab. objekt v korytě	balvanitý skluz	kolmo k ose toku	Povodí Odry, státní podnik

Podnikové vodohospodářské sportovní hry Ostrava 2006

Krásné slunečné počasí přivítalo zaměstnance podniku, ochotných změřit své síly na poli sportovním, které se konalo 16. června 2006 v areálu TJ MITTAL Ostrava na Varenské ulici.

Zástupci závodů i správy podniku se utkali v klasických disciplínách – duatlon, stolní tenis ženy a muži, tenis, volejbal (smíšená družstva), malá kopaná a novou „rekreační“ disciplínou byl petanque.

Duatlon byl zvolen možnostmi danými sportovním areálem a zkušeností z předchozích velkých sportovních her a skrýval v sobě běh terénem a plavání. Běželo se v přílehlém parku Milady Horákové, který ač uprostřed velkoměsta, je příjemným zeleným zázemím i pro jiné běžce a vidíme zde různé sportovní aktivity mladých i těch dříve narozených. Plavání proběhlo v malém bazénku (12x6 m) a báli jsme se jestli se závodníkům nezatočí hlava z těch otáček, ale zvládli to na jedničku.

Halové disciplíny – stolní tenis i volejbal proběhl na sportovištích, která jsou určena pro mistrovské zápasy, takže hráči měli vytvořeny ty nejlepší podmínky pro své amatérské výkony.

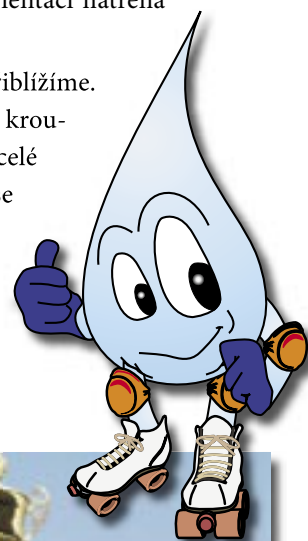
Výsledková listina VHSH Ostrava 2006

Odbíjená	1.	Frýdek-Místek	FM	7
	2.	Opava	OP	4
	3.	Správa „A“	OV	2
Malá kopaná	1.	Opava	OP	6
	2.	Frýdek-Místek	FM	3
	3.	Správa	OV	1
Stolní tenis - ženy	1.	Tomaňová Radka	OV	6
	2.	Čeplová Jitka	OP	3
	3.	Halfarová Jitka	OP	1
Stolní tenis - muži	1.	Kaňok Petr	OP	10
	2.	Zdráhal Vladimír	OV	7
	3.	Vojtásek Stanislav	OV	5
Duatlon - ženy	1.	Fochtová Katka	OV	5
	2.	Horáková Hana	FM	3
Duatlon - muži	1.	Varadi Lukáš	FM	4
Tenis	1.	Prešer Petr	OV	10
	2.	Zich Petr	OP	7
	3.	Šafránko Michal	FM	5
Petanque	1.	Holub-Konečný	OP	nebodováno
	2.	Gojová - Kamínek	OV	
	3.	Stavař - Vařeka	FM	
Celkové pořadí	1.	správa podniku		31
	2.	závod Opava		30
	3.	závod Frýdek-Místek		26

Pro velký zájem o tenis byly kurty plně vytiženy sportovci provozující tento bílý sport a za podané výkony jim patří obdiv. Také účastníci hrající malou kopanou dali do hry za svůj tým vše.

Protože pořadatelé chtěli oslovit i další zaměstnance byla nově uvedena hra petanque. Hráli proti sobě vždy 2 družstva o dvou hráčích. Jako hřiště posloužil rovný písčitý plácek, dlouhý 15 metrů. Dále měli hráči ocelové koule na petang - asi 7 cm, těžké 700-800g, které se od sebe hezky odrážely a byly označeny zářezy, aby se od sebe daly rozoznat. Součástí hry bylo „prasátko“ - malá dřevěná kulička asi 3 cm v průměru, která byla lepší orientaci natřena reflexní barvou.

Pro Ty z Vás, kteří tuto hru neznají přiblížíme. Začínající hráč namaloval na zem malý kroužek - metu, odkud se pak v průběhu celé hry házelo. V následujících hrách se meta umísťovala na místě, kde skončilo prasátko v minulé hře. Dále se hodilo prasátko libovolným směrem 6-10 m daleko. Poté se hodilo kouli tak, aby skončila co nejbližší prasátku.

Družstva se v házení střídala - každé házelo tak dlouho, dokud některá z jeho koulí byla prasátku nejbliže. Koule se nesbíraly a házelo se pořád z toho samého místa. Když jednomu z družstev koule došly, to druhé doházelo ty své. To družstvo, které mělo nakonec koulí nejbliže, vyhrálo, a získávalo tolik bodů, kolik mělo koulí blíž než měl nejbližší soupeř. Při tom se mohlo všechno - např. odpalovat koule soupeře, odpalovat prasátko, postrkávat svoje koule (samozřejmě jen kutálející se koulí) atd. Příroda hrála také, kromě psů a malých dětí. Bralo se vždy jen kde koule skončila, ne jak se tam dostala.

Když se tedy spočítaly body, hrála se nová hra. Hrála se z toho místa, kde leželo prasátko, a začínalo to družstvo, které vyhrálo. Hra končila dosažením magické 13.

A kdo vyhrál? Všichni kdo přišli a bojovali. Putovní pohár pro vítěznou výpravu zůstal u pořadatelů v Ostravě. Zasloužili se o to Ing. Radka Tomaňová – stolní tenis ženy, Ing. Kateřina Fochtová – běh a Mgr. Petr Přešer – tenis. Pro úplnost uvádíme výsledkovou listinu.

Zdeňka Davidová
vedoucí personálního odboru

Pamětní medaile

Pamětní medaile k 5. výročí Ha-sičského záchranného sboru ČR byla udělena generálnímu řediteli s.p. Povodí Odry, generálním ředitelem a náměstkem ministra genmjr. Ing. Miroslavem Štěpánem dne 29.5. 2006.

Pracovní jubilea zaměstnanců v roce 2006 - II. čtvrtletí

5 let

KOČNAR MILOSLAV	Dílny a údržba FM	provozní zámečník
FOJTÍK MILOSLAV	Dílny a údržba FM	vodohosp. dělník

10 let

MATÝSEK MAREK	VD Olešná	hrázný - jezný
ONDREJČEK JAN, BC.	VHP Ostrava	úsekový technik
OVESNÝ PAVEL	VD Žermanice	hrázný - jezný
DUDA LADISLAV, ING.	Odbor VH dispečinku	technik výpočetní techniky VHD
SMÍČKA JAN	Doprava a mechanizace	řidič sil. motor. vozidel-nákl.
ŠIMÍČEK IVO	VHP Skotnice	provozní zámečník
KOUDELKA KAREL	VHP Frýdek-Místek	vodohosp. dělník
TUROŇ TOMÁŠ	VHP Český Těšín	vodohosp. dělník
VELČOVSKÁ MARIE	VHP VD - pracoviště V. Lhoty	vodohospodářský dělník
VOJKOVSKÝ JAKUB	VHP VD - Olešná	hrázný - jezný
VRÁGOVÁ JANA	VHP VD - Slezská Harta	uklízeč
WEISZ EMIL	doprava a mechanizace FM	řidič sil. motor. vozidel

15 let

FANFLA MIROSLAV	Dílny a údržba FM	provozní zámečník
ŠELIGA ROMAN	Odbor VH dispečinku	provozní zámečník
BŘENEK ALEŠ	VD Těrlicko	provozní elektrikář
PRAŽÁK VÁCLAV, ING.	Provozní odbor	ved. oddělení správy VT

20 let

STAVAR JINDŘICH, ING.	VHP Ostrava	vedoucí provozního střediska
LAIDOLFOVÁ ANTONIE	VHP Ostrava	úsekový technik

30 let

RÁROVÁ MARIE	Technický úsek	hospodářsko správní referent
--------------	----------------	------------------------------

Životní jubilea zaměstnanců

50, 55, 60, 65, 70 let

BARANOVÁ HELENA	TÚ Frýdek-Místek	investiční referent
BINKOWSKI JOSEF	VHP Jeseník	vodohosp. dělník
DRAPA BOHUMIL	VHP Ostrava	vodohosp. dělník
HYKL ALFONS, RNDR.	Odbor VH laboratoří	chemik
MAINUŠ JIŘÍ	VHP Opava	úsekový technik
OGUREK KAREL	VHP Ostrava	vratný

Životní jubilea důchodců

BÁČA JAROMÍR ING.	Správa podniku - provozní odbor
ČAMAROVÁ DAGMAR	VHP Frýdek-Místek
KÁŠOVÁ HANA	Technický úsek Frýdek-Místek
LOVAS JAN	Doprava a mechanizace FM
STIBOROVÁ ZDENKA	Správa závodu
STONIŠ MILAN	VHP Opava
VAŠÍČEK JAN	Doprava a mechanizace FM
VRBOVÁ ANNA	Ekonomický úsek - MTZ

Vydává: Povodí Odry, státní podnik, Varenská 49, Ostrava, tel. : +420 596 657 298